

S P R A W O Z D A N I E

z realizacji

**Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2011-2015**

w 2015 roku

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 ustanowiony został uchwałą nr VII/47/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011 r. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Świdnicy.

Cel Programu to wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy. Adresowany był do wszystkich mieszkańców Gminy Miasta Świdnicy, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków. W realizacji Programu uczestniczyli specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcje wspierające. Głównym realizatorem, koordynatorem i inicjatorem działań w ramach Programu był Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdnicy, którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Realizacja zadań w zakresie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie kontynuowana jest w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Świdnica na lata 2016-2020, przyjętego uchwałą nr XVI/169/16 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 29 stycznia 2016 r.

Cel szczegółowy 1.

Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie. Działania diagnozujące rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie, profesjonalne formy pomocy ofiarom przemocy, potrzeby szkoleniowe w powyższym zakresie.

1.1. identyfikacja na terenie gminy ofiar przemocy oraz sprawców

wskaźniki realizacji działań

Działania diagnozujące rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie realizowane są na bieżąco, poprzez identyfikowanie na terenie Miasta ofiar i sprawców przemocy przez pracowników socjalnych prowadzących rozeznanie w rodzinach będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz stałą współpracę, prowadzoną w szczególności ze szkołami, Komendą Powiatową Policji, asystentami rodziny, kuratorami, w zakresie monitorowania wspólnych klientów, poprzez spotkania, wymianę informacji, opracowywanie procedur oraz udział w szkoleniach.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej obejmowali wsparciem:

- 331 rodzin uwikłanych w problemy uzależnień, z czego w 140 zdiagnozowano chorobę alkoholową,
- 48 rodzin z dziećmi do ukończenia 17 roku życia, w których dominującą przyczyną kryzysu w rodzinie jest przemoc,
- 59 rodzin z dziećmi ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, objętych monitorowaniem i motywowanych do podjęcia terapii przez rodziców,
- 118 rodziny z nadzorem kuratorskim.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1.2. monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą

wskaźniki realizacji działań

Szczególnym nadzorem obejmowane są rodziny z dziećmi, zagrożone przemocą oraz demoralizacją nieletnich. Środowiska te pracownicy socjalni w asyście funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji, monitorują dodatkowo, w ramach dyżurów popołudniowych w godzinach od 15.30 do 17.30:

- zrealizowano 203 dyżury południowe,
- patronażem obejmowano 41 środowisk wskazanych, jako zagrożone demoralizacją nieletnich i przemocą w rodzinie.

W ramach realizowanych przez Ośrodek zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- pracownicy socjalni sporządzili 33 formularze Niebieska Karta-A wszczynające procedurę,
- w celu zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w związku z przemocą w rodzinie 5 dzieci zostało zabezpieczonych w systemie pieczy zastępczej w wyniku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia i umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pomocą grup roboczych obejmował 291 rodzin – 519 osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym:

- 255 kobiet, w tym 166 niepełnosprawnych i 52 osoby w wieku senioralnym,
- 40 mężczyzn, w tym 15 niepełnosprawnych i 2 osoby w wieku senioralnym,
- 224 dzieci, w tym 1 niepełnosprawne.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

1.3. bieżące monitorowanie miejsc pomocowych dla rodzin doznających przemocy w rodzinie

wskaźniki realizacji działań

Monitorowanie podmiotów realizujących pomoc osobom i rodzinom doznającym przemocy odbywa się poprzez nadzór i kontrolę realizacji zadań zleconych przez Gminę Miasto Świdnica na podstawie Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną oraz w innych formach, w tym w 2015 r.:

- Prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie – Fundacji Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”,
- Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania – Parafii pw. Św. Józefa Oblubieńca w ramach Diecezjalnej Specjalistycznej Poradni Rodzinnej,
- Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych uzależnieniami, przemocą – Fundacji Ziemi Świdnickiej „SKSK”,
- Profesjonalny program terapeutyczny mający na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych realizowany na rzecz mieszkańców Gminy Miasta Świdnicy uwikłanych w problem alkoholowy i przemocowy – Zakładowi Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze,
- praca psychologów udzielających konsultacji w 5 miejskich szkołach podstawowych i 4 gimnazjach,
- udzielanie porad psychologicznych w Komendzie Powiatowej Policji podczas wspólnych dyżurów psychologa i policjanta, w ramach programu prewencyjnego „Niebieskie Popołudnie”. W ramach pracy na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej porad i konsultacji udzielali radca prawny i psycholog Ośrodka.

1.4. ankietowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wsparcia dla osób doznających przemocy

wskaźniki realizacji działań

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował zadanie w 2013 r.

Cel szczegółowy 2.

Uwrażliwienie społeczności lokalnej na przemoc w rodzinie. Działania informacyjne na rzecz społeczności lokalnej propagujące skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy.

2.1. udział w kampaniach ogólnopolskich oraz organizacja kampanii lokalnych, wsparcie lokalnych inicjatyw w powyższym zakresie**wskaźniki realizacji działań**

Zadanie nie było realizowane w 2015 r.

2.2. informowanie o formach i miejscach pomocy ofiarom przemocy, w tym systematyczna aktualizacja informacji**wskaźniki realizacji działań**

1. Informacja o miejscach i formach pomocy, zawierająca dane teleadresowe, sposób kontaktu, czas i miejsce, gdzie można uzyskać poradnictwo i wsparcie oraz jego zakres, jest na bieżąco aktualizowana i dostępna na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidniaca.pl oraz na tablicach informacyjnych w siedzibach Ośrodka.

2. Informacja o działaniach podejmowanych na terenie Miasta w zakresie problematyki przemocy w rodzinie oraz o istotnych dla mieszkańców Świdnicy ofertach w tym zakresie na terenie kraju na bieżąco umieszczana jest:

- na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidniaca.pl,
- na stronie Urzędu Miejskiego: www.um.swidnica.pl,
- w lokalnych mediach.

3. W 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opracował ulotkę informującą o formach i miejscach uzyskania pomocy, która jest rozdawana w trakcie imprez o charakterze rodzinnym, jak festyny, kiermasze.

4. W ramach Programu „Warto wiedzieć” w 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił opracowanie treści i wydruk w liczbie 500 szt. poradnika pt. „Dlaczego nie warto bić dzieci”, zawierającego informację o miejscach pomocy dla ofiar i sprawców przemocy.

2.3. informowanie dzieci, młodzieży i dorosłych o konsekwencjach wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie**wskaźniki realizacji działań**

Komenda Powiatowa Policji prowadzi regularne spotkania i pogadanki na tematy obejmujące profilaktykę alkoholową i narkotykową oraz przemocy, w zakresie: zawartości alkoholu w organizmie, kryminogenności osób będących pod wpływem środków psychoaktywnych, pomocy rodzinom z problemem alkoholowym, form i rodzajów przemocy, negatywnych skutków stosowania przemocy, konsekwencji zdrowotnych i prawnych stosowania przemocy, policyjnej procedury Niebieskie Karty.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

2.4. informowanie sprawców przemocy o możliwościach uczestniczenia w programach korekcyjno-edukacyjnych**wskaźniki realizacji działań**

Członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w trakcie spotkań z osobami stosującymi przemoc motywują do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, przekazują pisemną informację o programie, informują o miejscach, gdzie dostępna jest terapia oraz gdzie można uzyskać wsparcie w innym zakresie. Informacja o dostępnych formach pomocy znajduje się na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidniaca.pl.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze w ramach profesjonalnego programu terapeutycznego mającego na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, realizował na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy:

- program korekcyjno-edukacyjny pn. Terapia grupowa dla sprawców przemocy domowej, w zakresie konstruktywnych zmian w zachowaniu w celu zatrzymania przemocy – 10 uczestników, 42 sesji, 168 godzin,
- Grupę pracy nad złością, w celu poszerzenia wiedzy w zakresie złości i agresji, treningu radzenia sobie ze złością i asertywnego wyrażania złości – 12 osób, 12 sesji, 48 godzin.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie prowadził oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie – 4 osoba, 60 godzin wraz z konsultacjami indywidualnymi.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

2.5. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań

wskaźniki realizacji działań

Dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedury Niebieskie Karty prowadzą grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- 614 posiedzeń grup roboczych,
- 291 rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty, z czego 203 wszczęte w 2015 r.,
- sporządzono 283 formularze Niebieska Karta-C wypełniane z osobą doznającą przemocy,
- sporządzono 202 formularze Niebieska Karta-D wypełniane w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,
- zakończono 183 procedury Niebieskie Karty na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- zakończono 8 procedur Niebieskie Karty w wyniku braku zasadności podejmowanych działań.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Cel szczegółowy 3.

Podniesienie umiejętności służb społecznych w zakresie organizowania pomocy ofiarom przemocy oraz promowanie metod wychowawczych bez przemocy. Działania edukacyjne skierowane do służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz do środowiska szkolnego.

3.1. organizacja szkoleń i innych działań adresowanych do grup zawodowych zajmujących się przemocą w rodzinie oraz przedstawicieli zawodów, którzy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych mają kontakt z ofiarami

wskaźniki realizacji działań

Dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przedstawicieli innych grup zawodowych zajmujących się przemocą w rodzinie oraz przedstawicieli zawodów, którzy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych mają kontakt z osobami uwikłanymi w przemoc domową, Ośrodek zorganizował szkolenia i inne działania edukacyjne:

- szkolenie dla kandydatów na członków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie problematyki uzależnień, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, ofiar i sprawców przemocy, pierwszego kontaktu z klientami Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z zajęciami praktycznymi, dotyczącymi autodiagnozy poglądów i postaw, pomocy osobom z problemem alkoholowym, aktywnego słuchania, rozmowy motywacyjnej – 14 uczestników, 20 godzin,

- szkolenie dla przedstawicieli świdnickich szkół, Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia w Świdnicy, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz Urzędu Miejskiego w Świdnicy pn. Dopalacze-nowe zjawisko na scenie środków psychoaktywnych w Polsce i Europie-aktualny stan zjawiska 2015 – 37 uczestników, 5 godzin,

- superwizje pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu udzielania wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, rozwoju współpracy zespołowej oraz doskonalenia kompetencji zawodowych: indywidualne – 19 osób, 57 godzin, grupowe – 26 osób, 45 godzin,

- warsztaty Profesjonalna obsługa klienta wewnętrznego i zewnętrznego z szczególnym uwzględnieniem specyfiki pracy z osobami z problemem alkoholowym lub problemem przemocy domowej, dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 10 osób.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, skierowane do grup zawodowych zajmujących się przemocą w rodzinie oraz przedstawicieli zawodów, którzy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych mają kontakt z ofiarami realizowało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- Profilaktyka zachowań autoagresywnych i samobójczych wśród młodzieży – 13 uczestników,

- w ramach Lokalnego Systemu Profilaktyki Krzywdzenia Małych Dzieci – 18 uczestników,

- Bezpieczeństwo pracowników socjalnych gaz-teoria-praktyka – 74 uczestników,

- wspomagające wdrożenie Nowego Standardu Działania w zakresie współpracy międzyinstytucjonalnej przy wykorzystaniu narzędzi ekonomii społecznej – 23 uczestników,

- Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu – 20 uczestników,

- warsztaty dla kadr pomocy społecznej Oswoić nieznane-jak współpracować z osobą z niepełnosprawnością – 17 uczestników.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

3.2. organizacja działań integrujących środowisko służb społecznych

wskaźniki realizacji działań

Obowiązek odbywania posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie rzadziej niż raz na kwartał wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2015 r. zorganizowano 4 spotkania, na których omawiano problematykę przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Świdnica, podejmowano działania wynikające z procedury Niebieskie Karty oraz omawiano problemy związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, pojawiające się w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.3. organizacja działań edukacyjnych na terenie placówek oświatowych dla dzieci, młodzieży, rodziców uczących radzenia sobie z przemocą, propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie

wskaźniki realizacji działań

Świdnickie przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja w ramach pedagogizacji uczniów, ich rodziców/opiekunów i kadry pedagogicznej udostępniają ulotki i inne materiały informacyjno-edukacyjne, organizują pogadanki i zajęcia wychowawcze, spotkania z psychologiem, pedagogiem szkolnym, policjantem, przedstawicielem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

oraz realizują programy i inne działania edukacyjne.

W zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy zrealizowano m.in. programy:

- Przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej,
- Dopalacze – nie myśl, że Ciebie to nie dotyczy,
- Znajdź właściwe rozwiązanie,
- Bezpieczna szkoła,
- Szkoła bez przemocy,
- Saper – czyli jak rozminować agresję?
- Razem bez agresji i przemocy oraz uzależnień,
- Bezpieczne wakacje,
- Trzymaj formę,
- profilaktyka AIDS i uzależnień,
- stop papierosom, stop dopalaczom,
- Czyste powietrze wokół nas,
- Bezpieczne dziecko jest świadome zagrożeń i potrafi na nie reagować,
- Bezpieczeństwo dzieci, jak reagować na zagrożenia,
- Stop cyberprzemocy,
- Rozpoznawanie symptomów przemocy wobec dziecka,
- adaptacyjny dla uczniów klas I.

źródło: przedszkola nr 1, 3, 4, 6, 14, 15, szkoły podstawowe nr 1, 4, 6, 8, 105, 315, gimnazja nr 1, 2, 3, 4

Cel szczegółowy 4.

Stworzenie warunków wspierających rodzinę w zakresie przezwyciężenia sytuacji kryzysowej, przerwania cyklu przemocy, zapobiegania kolejnym aktom przemocy w rodzinie. Działania interwencyjno-wspierające polegające na rozwoju osób i form służących pomocą ofiarom przemocy w rodzinie.

4.1. utrzymanie na terenie Miasta miejsc udzielających pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym punktów konsultacyjnych, hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie, placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, pracy psychologów na terenie szkół miejskich

wskaźniki realizacji działań

Gmina Miasto Świdnica ze środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych finansowała lub dofinansowała:

1. udzielanie porad psychologicznych mieszkańcom Świdnicy zgłaszającym się do Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy, podczas wspólnych dyżurów psychologa i policjanta, w ramach programu prewencyjnego „Niebieskie Popołudnie” – 109 godzin, 85 osób dorosłych, w tym czterech 17-latków i dwóch 18-latków.

2. pracę psychologów udzielających konsultacji w 5 miejskich szkołach podstawowych i 4 gimnazjach:

- konsultacje indywidualne: 1.524 uczniów, 742 rodziców/opiekunów, 1.026 nauczycieli i wychowawców,

- konsultacje grupowe: 2.131 uczniów, 25 rodziców/opiekunów, 102 nauczycieli i wychowawców.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

3. realizację zadania publicznego Miasta pod nazwą Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania, przez Parafię pw. Św. Józefa Oblubieńca w ramach Diecezjalnej Specjalistycznej Poradni Rodzinnej:

- porady duszpasterza – 36 godzin, 39 osób,

- porady psychologiczne – 74 godziny, 65 osób,
- porady pedagogiczne – 78 godzin, 148 osób,
- porady prawne – 74 godziny 44 osoby,
- porady Doradcy Życia Rodzinnego – 78 godzin, 45 osób,
- logopeda – 78 godzin, 64 osoby,
- porady w ramach telefonu zaufania – 36 godzin, 15 osób.

źródło: Diecezjalna Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

4. realizację zadania publicznego Miasta pod nazwą Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych uzależnieniami, przemocą, przez Fundację Ziemi Świdnickiej „SKSK”:

- pracę realizowało 7 asystentów rodziny, w tym 4 zatrudnionych w systemie zadaniowego czasu pracy i 3 na podstawie umowy o świadczenie usług,
- 94 rodziny korzystały z usług asystentów, z czego 33 rodziny zostały zobowiązane do pracy z asystentem przez sąd,
- w rodzinach objętych asystenturą przebywało łącznie 233 dzieci,
- w rodzinach objętych asystenturą 2 dzieci wróciło do rodzin biologicznych, 18 dzieci trafiło do pieczy zastępczej,
- na koniec 2015 r. z usług asystenta korzystało 67 rodzin, z czego przez okres:
 - do 3 miesięcy – 2 rodziny,
 - od 3 do 12 miesięcy – 18 rodzin,
 - powyżej 1 roku – 47 rodzin,
- 27 rodzin zakończyło pracę z asystentem rodziny, w tym:
 - 16 rodzin ze względu na osiągnięcie celu,
 - 3 rodziny ze względu na brak efektów,
 - 8 rodzin ze względu na zmianę metody pracy,
- rodziny objęte były wsparciem pedagoga-specjalisty do spraw rodziny, psychologa i prawnika oraz działaniami terapeutycznymi i mediacjami – praca realizowana była w biurze projektu, kancelarii adwokackiej, w domach rodzin objętych projektem i w szkołach, do których uczęszczały dzieci z rodzin objętych projektem.

źródło: Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”

5. realizację zadania publicznego Miasta pod nazwą Prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie, w zakresie zapewnienia schronienia i wsparcia osobom doznającym przemocy, przez Fundację Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”:

- udzielono schronienia 11 osobom, w tym 3 dorosłym i 8 dzieciom, przez cały 2015 r.,
- 4.015 osobodni,
- udzielono wsparcia w formie: noclegu, wyżywienia, odzieży, wsparcia psychologicznego i pedagogicznego, rozmów wspierających dotyczących spraw rodzinnych, opieki nad dziećmi, pomocy w zakresie dotarcia do specjalistycznej opieki oferowanej przez inne instytucje, pomocy w znalezieniu zatrudnienia.

źródło: Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

6. realizację zadania publicznego Miasta pod nazwą Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży, z przeznaczeniem dla 225 dzieci i młodzieży, przez 4 organizacje pozarządowe, realizujące zadanie w ramach 6 placówek:

- Caritas Diecezji Świdnickiej – Placówka Wsparcia Dziennego,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Europejskie Centrum Przyjaźni Dziecięcej-Placówka Wsparcia Dziennego,
- Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Placówka Wsparcia Dziennego Świątlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Oratorium”,
- Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”:
 - Osiedlowy Klub Integracyjny „Jagiellońska”,
 - Osiedlowy Klub Integracyjny „Zawiszów”,
 - Osiedlowy Klub Integracyjny „Zarzecze”.

W 2015 r. łącznie w zajęciach placówek uczestniczyło 283 dzieci i młodzieży.

źródło: Caritas Diecezji Świdnickiej, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce”, Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”

W ramach pracy na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej psycholog Ośrodka udzielił wsparcia 58 osobom, a z poradnictwa i konsultacji udzielanych przez radcę prawnego Ośrodka skorzystało 105 osób.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizował poradnictwo w zakresie:

- interwencji kryzysowej – łącznie 487 porad, 255 osób, w tym z powodu:

- uzależnień – 7 porad, 8 osób,
- przemocy domowej – 35 porad, 24 osoby,
- problemów wychowawczych – 152 porady, 86 osób,
- problemów małżeńskich – 164 porady, 71 osób,
- problemów związanych z kryzysem dorastania, zaburzenia emocjonalne – 61 porad, 28 osób,

- pomocy psychologicznej – łącznie 430 porad, 119 osób, w tym z powodu:

- uzależnień – 2 porady, 1 osoba,
- współuzależnienia – 45 porad, 18 osób,
- przemocy w rodzinie – 45 porad, 15 osób,
- problemów wychowawczych – 101 porad, 38 osób,

- pomocy prawnej – łącznie 95 porad, 95 osób, w tym z powodu:

- uzależnień – 5 porad, 5 osób,
- przemocy domowej – 10 porad, 10 osób,

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniło schronienie 5 osobom-ofiarom przemocy w rodzinie.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

4.2. wypracowanie i doskonalone procedur służących przerwaniu przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem procedury „Niebieska Karta”, zobowiązania do leczenia odwykowego, w tym zapobiegania kontaktowania się sprawcy przemocy w rodzinie z jego ofiarami

wskaźniki realizacji działań

Procedura Niebieskie Karty jest realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- po sporządzeniu formularza Niebieska Karta-A w ciągu 7 dni jest przekazywany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- w ciągu kolejnych 3 dni informacja o problemie w konkretnej rodzinie jest przekazywana do pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, jeśli Niebieska Karta-A została sporządzona przez funkcjonariusza Policji lub odwrotnie, celem przekazania osobie doznającej przemocy informacji o przysługujących jej formach i miejscach wsparcia,
- kolejne spotkania w gronie poszerzonym, w zależności od potrzeb, o przedstawiciela oświaty, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu (kuratora), odbywają się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu ustalenia indywidualnego planu pomocy, rozmowy ze sprawcą przemocy i motywowania do zmiany w zachowaniu, dokumentowania działań oraz monitoringu działań i bezpieczeństwa rodziny (w miejscu pobytu osoby doznającej przemocy przez funkcjonariusza policji i pracownika socjalnego Ośrodka).

Komenda Powiatowa Policji zatrzymała w związku z przemocą w rodzinie:

- 101 osób znajdujących się pod wpływem substancji psychoaktywnych/alkoholu, spośród

których 22 posiadały wszczętą procedurę Niebieskie Karty,
 - wobec 93 zatrzymanych osób w wyniku interwencji wszczęto procedurę Niebieskie Karty.
 źródło: Komenda Powiatowa Policji

Sąd Rejonowy I Wydział Cywilny zarejestrował 58 spraw dotyczących osób, które dopuściły się przemocy w rodzinie, w 20 sprawach zobowiązano sprawcę przemocy do opuszczenia lokalu mieszkalnego.

źródło: Sąd Rodzinny I Wydział Cywilny

Prokuratura Rejonowa w Świdnicy prowadziła 114 postępowań wobec sprawców przemocy w rodzinie:

- w 7 sprawach zastosowano środek izolacyjny w postaci tymczasowego aresztowania,
- wobec 43 osób zastosowano nieizolacyjne środki zapobiegawcze, z czego w 28 przypadkach polegające na nakazie opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym i w 15 przypadkach na dozorze policji połączonym z zakazem kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną.

źródło: Prokuratura Rejonowa

4.3. powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, który w szczególności będzie integrował działania podmiotów zobowiązanych do profilaktyki przemocy w rodzinie, inicjował interwencje w środowisku dotkniętym przemocą oraz działania w stosunku do osób stosujących przemoc

wskaźniki realizacji działań

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Świdnicy nr 0050-247/2011 z dnia 7 września 2011 r. na podstawie uchwały nr VII/48/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Skład Zespołu zmieniono Zarządzeniem nr 0050-297/2015 Prezydenta Miasta Świdnicy z dnia 7 września 2015 r.:

- Dorota Szyłobryt – Przewodnicząca ZI, sekretarz Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Dorota Cieplińska – z-ca Przewodniczącej ZI, st. pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Robert Pijanowski – z-ca Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji,
- Urszula Zawada – Prokurator Rejonowy,
- Jan Łętowski – Komendant Straży Miejskiej,
- Renata Chełminiak – st. pielęgniarka koordynująca, SP ZOZ Powiatowe Pogotowie Ratunkowe,
- Stefania Raducka-Gazda – młodszy asystent psycholog, SP ZOZ w Świdnicy,
- Justyna Komaniecka – wychowawca w Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci Chorych „SERCE”,
- Renata Józwicka – pedagog w Gimnazjum Nr 3,
- Marzena Hawro – pedagog w Szkole Podstawowej Nr 105,
- Edyta Janulewicz – Kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym,
- Joanna Karaszewska – Kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych przy Sądzie Rejonowym.

4.4. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach**wskaźniki realizacji działań**

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, plan pomocy jest ustalany indywidualnie dla każdej uruchomionej procedury Niebieskie Karty przez grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, na podstawie sporządzonej diagnozy sytuacji rodziny i ustalonych potrzeb.

W ramach pracy grup roboczych w 2015 r. prowadzono postępowania wobec 291 rodzin, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie. Od czasu wejścia w życie przepisów regulujących prowadzenie procedury Niebieskie Karty, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołał 545 grup roboczych, w tym 203 w 2015 r. W wyniku pracy grup roboczych w 2015 r.:

- sporządzono 32 doniesienia do prokuratury,
- złożono 53 wnioski do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- sporządzono 24 powiadomienia Sądu Rodzinnego o potrzebie objęcia nadzorem kuratorskim,
- zakończono 191 postępowań.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

4.5. realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie**wskaźniki realizacji działań**

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze realizował profesjonalny program terapeutyczny mający na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy, w tym:

- Terapia grupowa dla osób doświadczających przemocy domowej, w celu jej zatrzymania – 10 osób, 20 sesji, 80 godzin,
- Poradnictwo i terapia indywidualna dla osób uwikłanych w przemoc domową i dla rodziców osób uzależnionych, w celu rozwiązywania zdiagnozowanych problemów – 162 osoby, 41 dyżurów, 164 godziny,
- Grupowy Trening Asertywności dla osób uwikłanych w przemoc domową, w zakresie poszerzenia wiedzy w zakresie złości i agresji, treningu asertywnego zachowania – 20 uczestników, 6 sesji, 50 godzin,
- program korekcyjno-edukacyjny pn. Terapia grupowa dla sprawców przemocy domowej, w zakresie konstruktywnych zmian w zachowaniu w celu zatrzymania przemocy – 10 uczestników, 42 sesje, 168 godzin,
- Grupa pracy nad złością, w celu poszerzenia wiedzy w zakresie złości i agresji, treningu radzenia sobie ze złością i asertywnego wyrażania złości – 12 osób, 12 sesji, 48 godzin.

źródło: Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizował w zakresie przemocy w rodzinie:

- terapię indywidualną dla ofiar przemocy w rodzinie – 10 sesji, 10 osób,
- oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie – 60 godzin wraz z konsultacjami indywidualnymi, 4 osoby.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

4.6. realizacja programów podnoszących umiejętności wychowawcze rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

wskaźniki realizacji działań

Ze środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych realizowany był program wspierania rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą Szkoła dla rodziców i wychowawców, w celu podniesienia umiejętności porozumiewania się i budowania silnej więzi między rodzicami a dziećmi. W każdej edycji odbyło się 10 spotkań po 4 godziny, w tym:

- 6 edycji części I Budowanie relacji dorosły-dziecko – 78 uczestników,
- 2 edycje części II Wspieranie procesu budowania wzajemnych relacji między dziećmi – 25 uczestników,
- 2 edycje części III dla rodziców i wychowawców nastolatków uwzględniającej problemy wieku dorastania – 24 uczestników.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Diecezjalna Specjalistyczna Poradnia Rodzinna działająca przy Parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Świdnicy zrealizowała:

- warsztaty dla ojców w ramach inicjatywy tato.net – 19 uczestników, po zakończeniu których powstał klub dla ojców – spotkania odbywają się raz w miesiącu,
- Szkołę dla Rodziców – 15 uczestników, w ramach której odbywały się spotkania przez 3 miesiące raz w tygodniu.

źródło: Diecezjalna Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w ramach wspierania prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych zrealizował:

- konsultacje psychologiczne w żłobkach i przedszkolach oraz konsultacje psychoterapeutyczne – 45 odbiorców,
- spotkania tematyczne w ramach Klubiku Mamy i Taty – 20 odbiorców,
- zajęcia edukacyjno-warsztatowe dla rodziców nastolatków – 5 uczestników,
- wydruk kalendarza stworzonego przez rodziców dla rodziców – 30 sztuk,
- produkcję filmiku „O zmianie” utworzonego przez młodzież – 500 odbiorców,
- konkurs fotograficzny „Moja rodzina – porozumienie” – 100 odbiorców.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida dysponuje literaturą na tematy związane z wychowaniem, wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju, pomocą psychopedagogiczną w sytuacjach trudnych, np. rozwód w rodzinie, osierocenie społeczne, agresja, uzależnienia i prowadzi stałe doradztwo w zakresie doboru literatury rodzicom, w szczególności w rodzinach z dysfunkcjami.

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida

Świdnickie przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja realizowały programy w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, m.in.:

- projekty: Rodzina i szkoła, jako źródło trudności wychowawczych, Jak sobie radzić z trudnym nastolatkiem, Jesteś rodzicem i masz małe dzieci?, Co zamiast klapsa, Kara i nagroda w wychowaniu dzieci, Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci, Jak mówić i słuchać-czyli o komunikacji w rodzinie,
- spotkania dla rodziców ze specjalistami, m.in. w tematach uzależnień, cyberprzemocy, umiejętności wychowawczych,
- pedagogizację rodziców poprzez spotkania grupowe i indywidualne z rodzicami, ulotki i gazetki informacyjne, artykuły: O sztuce towarzyszenia dziecku, Rozpoznawanie symptomów przemocy wobec dziecka, Słowa ranią-czyli, jak unikać krzyku, kpin i obrażania dziecka, Jesteś

rodzicem i masz małe dziecko?, przewodnik o miejscach pomocy i wsparcia, Dobry rodzic, dobry start,

- obchody Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka,

- informowanie rodziców, u których zaobserwowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, jak korzystać ze wsparcia specjalistycznego, pomocy społecznej, zespołów specjalistycznych, dostępnej literaturze,

- edukację uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w zakresie wychowania do życia w rodzinie.

źródło: przedszkole nr 1, 3, 4, 6, 14, 15, szkoły podstawowe nr 1, 4, 6, 8, 105, 315, gimnazja nr 1, 2, 3, 4

4.7. zapewnienie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci – ofiar przemocy

wskaźniki realizacji działań

W Świdnicy przesłuchania dzieci-ofiar przemocy wykonuje sąd. Przesłuchania odbywają się według obowiązujących procedur, uregulowanych przepisami prawa, w przyjaznych pokojach przesłuchań, wyposażonych w sprzęt audiowizualny, kamerę i aparat fotograficzny. Małoletniego można przesłuchiwać wyłącznie wtedy, gdy jego zeznania mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.